M12 (1.2)

ชื่อโครงการ : โครงการส่งเสริมสุขภาพเด็กกาฬสินธุ์ ดี เก่ง มีสุข คปสอ.ฆ้องชัย ปีงบประมาณ 2565

1. หลักการและเหตุผล

จากผลการสำรวจพัฒนาการเด็กปฐมวัย ด้วย DENVER II ของศูนย์อนามัยที่ 7 ปี 2560 และ 2564 ภาพรวมเขต พบว่าเด็กมีพัฒนาการสมวัย ร้อยละ 70.52 และ 53.68 ตามลำดับ โดยส่วนใหญ่พบมีพัฒนาการสงสัยล่าช้า ร้อยละ 43.47 และจากรายงานระบบคลังข้อมูลทางการแพทย์และสุขภาพ (HDC) ในกลุ่มสตรีและเด็กปฐมวัย จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า ปี 2562-2563 เด็ก 0-5 ปี ได้รับการคัดกรองพัฒนาการ ร้อยละ 99.22 ,96.52 (เป้าหมายไม่น้อยกว่าร้อยละ 90) เด็ก 0-5 ปี มีพัฒนาการสงสัยล่าช้า ร้อยละ 32.86 , 31.99 (เป้าหมายไม่น้อยกว่าร้อยละ 20) เด็ก 0-5 ปี ที่มีพัฒนาการสงสัยล่าช้าได้รับการติดตามกระตุ้น ร้อยละ 95.22 , 94.37 (เป้าหมายไม่น้อยกว่าร้อยละ 90) เด็ก 0-5 ปี มีพัฒนาการสมวัย ร้อยละ 97.66 , 94.79 (เป้าหมายไม่น้อยกว่าร้อยละ 85) เด็กอายุ 0-5 ปี เด็ก 0-5 ปี สูงดีสมส่วน ร้อยละ 67.85 , 64.55 (เป้าหมายไม่น้อยกว่าร้อยละ 57) ตามลำดับ

จากผลการดำเนินงานดังกล่าวแสดงให้เห็นการดำเนินงานด้านสุขภาพเด็กปฐมวัยในจังหวัดกาฬสินธุ์ ที่ผ่านมา เช่น การใช้คู่มือเฝ้าระวังและส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย (DSPM) เป็นเครื่องมือในการคัดกรองพัฒนาการเด็ก การเฝ้าระวังการเจริญเติบโตของเด็ก ร่วมกับการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรสาธารณสุข ทุกระดับ ให้มีความรู้ ความเข้าใจ และมีทักษะในการใช้เครื่องมืออย่างต่อเนื่องและครอบคลุมทุกสถานบริการสาธารณสุขทุกแห่ง ทำให้สามารถค้นหาเด็กที่มีปัญหาด้านโภชนาการ และพัฒนาการได้มากขึ้น และเมื่อเด็กที่พัฒนาการสงสัยล่าช้าได้รับการกระตุ้นพัฒนาการโดยพ่อแม่ ผู้เลี้ยงดูเด็ก อสม.และครูผู้ดูแลเด็กต่อเนื่อง ภายใน 30 วัน พบว่าเด็กมีพัฒนาสมวัยมากขึ้น แต่อย่างไรก็ตามยังมีเด็กอายุ 0-5 ปี ที่ไม่ได้รับการดูแล เฝ้าระวัง กระตุ้น และส่งเสริมพัฒนาการและโภชนาการตามช่วงวัยอย่างเพียงพอและเหมาะสมทั้งจากครอบครัว ชุมชน รวมถึงหน่วยบริการที่ดูแลกลุ่มเด็กเหล่านี้ เช่น ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โรงเรียนระดับอนุบาล เป็นต้น

ดังนั้น เพื่อแก้ไขปัญหาเด็กอายุ 0-5 ปี ที่มีพัฒนาการสงสัยล่าช้า และภาวะโภชนาการในจังหวัดกาฬสินธุ์ โดยอาศัยกระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมของชุมชนที่เห็นความสำคัญของปัญหาและร่วมกันป้องกันแก้ไข โดยอาศัยภาคีเครือข่ายต่างๆ ทั้งในและนอกระบบบริการสาธารณสุข เน้นกระบวนการมีส่วนร่วมของพ่อแม่ ผู้เลี้ยงดูเด็กให้เกิดความรอบรู้เพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการเลี้ยงดูเด็กให้เหมาะสมตามช่วงวัย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ด้านพัฒนาการ โภชนาการ และทันตสุขภาพ ให้สามารถเฝ้าระวัง กระตุ้น ส่งเสริม แก้ไขปัญหา และบอกต่อกับผู้อื่นต่อไปได้ จึงได้จัดทำโครงการส่งเสริมสุขภาพเด็กกาฬสินธุ์ ดี เก่ง มีสุข คปสอ.ฆ้องชัย ปีงบประมาณ 2565 ขึ้น

2. วัตถุประสงค์

2.1 เพื่อเสริมสร้างความรู้ทักษะสำหรับพ่อแม่ผู้ปกครอง ผู้ดูแลเด็ก ในการเลี้ยงดูส่งเสริมพัฒนาการ และสร้างวินัยแก่เด็กปฐมวัย

2.2 เพื่อให้บริการเฝ้าระวัง ประเมิน คัดกรอง การเยี่ยมบ้าน และการเข้าถึงชุดสิทธิประโยชน์ด้านภาวะสุขภาพ โภชนาการ พัฒนาการ และทันตสุขภาพในเด็ก 0-5 ปี

2.3 เพื่อให้เด็ก 0-5 ปี ที่มีภาวะทุพโภชนาการ หรือ พัฒนาการสงสัยล่าช้าได้รับการดูแลช่วยเหลือและส่งต่อเพื่อแก้ไขปัญหาอย่างเหมาะสม

3. กลุ่มเป้าหมาย

3.1 บุคลากรสาธารณสุข โรงพยาบาลฆ้องชัย/สำนักงานสาธารณสุขอำเภอฆ้องชัย /โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ทั้งหมด 7 แห่ง จำนวน 5 ตำบล

3.2 ครู ศพด. /ตัวแทนอสม. / ผู้ปกครอง / หญิงวัยเจริญพันธ์ /ตัวแทนชุมชน จำนวน 5 ตำบล

4. พื้นที่ดำเนินการ

ดำเนินงานในพื้นที่ ๕ ตำบล ของอำเภอฆ้องชัย จังหวัดกาฬสินธุ์

5. **ตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการ (ตามวัตถุประสงค์)**

5.1 เด็กอายุ 0-5 ปี ได้รับการคัดกรองพัฒนาการไม่น้อยกว่าร้อยละ 90

5.2 เด็กอายุ 0-5 ปี ที่พัฒนาการสงสัยล่าช้าได้รับการติดตามไม่น้อยกว่าร้อยละ 90

5.3 เด็กอายุ 0-5 ปี ที่มีปัญหาพัฒนาการล่าช้าได้รับการกระตุ้นดูแลร้อยละ 70

5.4 เด็กอายุ 0-5 ปี มีพัฒนาการสมวัยไม่น้อยกว่าร้อยละ 95

5.5 เด็กอายุ 0-5 ปี สูงดีสมส่วนไม่น้อยกว่าร้อยละ 64

6. **ขั้นตอนการดำเนินงาน**

6.1 ประชุมการกำหนดแนวทางการดำเนินงาน ข้อตกลงร่วมกันและชี้แจงวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรม

6.2 ทำแบบทดสอบ-ก่อน การให้ความรู้ เพื่อประเมินความรู้แก่ผู้เข้าร่วมประชุม

6.3 พัฒนาศักยภาพครู ข ด้านพัฒนาการ โภชนาการ ทันตสุขภาพ โดยวิทยากรมาบรรยายให้ความรู้แก่ผู้เข้าร่วมประชุม

6.4 สอนสาธิตการปฏิบัติ (DSPM family – mediated Preschool Parenting Program : Triple P) โปรแกรมส่งเสริมพัฒนาการสร้างวินัยเชิงบวกโดยครอบครัวมีส่วนร่วม (อ้างอิงจากสถาบันพัฒนาการเด็กราชนครินทร์) โดยแบ่งเป็นดังนี้

6.4.1. **กิจกรรมสร้างสายใย** เป็นกิจกรรมสร้างกลุ่มสัมพันธ์เพื่อกระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์ตรงร่วมกัน (Group cohesion) และพัฒนาทักษะการสร้างสัมพันธภาพระหว่างเด็กปฐมวัยกับผู้ปกครอง (relationship/attachment)

: กอดสร้างสุข : นิทานสร้างสรรค์ : ภาพวาดจินตนาการ
: เล่น/เต้นสร้างความสุข : สมาธิสร้างความสบาย

6.4.2 **กิจกรรมสร้างวินัย** เป็นกิจกรรมการพัฒนาทักษะการสร้างวินัยเชิงบวกสำหรับผู้ปกครอง และลดพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม การลงโทษที่รุนแรงหรือการลงโทษทางร่างกาย

: กอดสร้างสุข

: นิทานสร้างวินัย : ศิลปะสร้างจินตนาการ
: เล่น/เต้นสร้างความสุข : สมาธิสร้างความสบาย

6.4.3 **กิจกรรมสร้างเด็กเก่ง 1** เป็นกิจกรรมการพัฒนาทักษะการมองหาข้อดี และชื่นชมเพื่อสร้างความภาคภูมิใจ เพิ่มทักษะการเลี้ยงดูเด็กแก่ผู้ปกครองเพื่อเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้และการพัฒนาการเด็ก

: กอดสร้างสุข : ชมสร้างความภูมิใจ : สร้างเด็กเก่ง
: เล่น/เต้นสร้างความสุข : สมาธิสร้างความสบาย

6.4.4 **กิจกรรมสร้างเด็กเก่ง 2** เป็นกิจกรรมการเพิ่มทักษะการเลี้ยงดูเด็กแก่ผู้ปกครองและการส่งเสริมพัฒนาการ

: กอดสร้างสุข ชมสร้างความภูมิใจ
: หิว เหนื่อย ร้อน หนาว ป่วย
: หนึ่งภาพ สิบชิ้น
: สัตว์ เสื้อผ้า อาหาร ผลไม้ ของใช้
: เล่น/เต้นสร้างความสุข
: สมาธิสร้างความสบาย

4.5 ทำแบบทดสอบ-หลัง การให้ความรู้ เพื่อประเมินความรู้แก่ผู้เข้าร่วมประชุม และมอบของรางวัลแก่ผู้ที่ทำคะแนนได้สูงสุด

8. งบประมาณ

งบบริการสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรคที่เป็นปัญหาพื้นที่ระดับเขต/จังหวัด ปี 2565 จากสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ เขต 7 ขอนแก่น ที่ได้รับจัดสรร (งวดที่ 1) จำนวน 38,334 บาท (สามหมื่นแปดพันสามร้อยสามสิบสี่บาทถ้วน) ค่าใช้จ่ายแยกเป็นรายกิจกรรมและสามารถถัวเฉลี่ยจ่ายได้ทุกรายการ โดยมีรายละเอียดดังนี้

กิจกรรมที่ 1 ประชุมชี้แจงแนวทางการดำเนินงานการเฝ้าระวังภาวะสุขภาพเด็กปฐมวัยในพื้นที่แผนปฏิบัติงานและการบริหารจัดการโครงการฯ งบประมาณค่าใช้จ่ายดังนี้

- ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม จำนวน 50 คนๆละ 25 บาท x 2มื้อ x 1วัน เป็นเงิน 2,500 บาท
- ค่าอาหารอาหารกลางวัน จำนวน 50 คนๆละ 50 บาท x 1มื้อ x 1วัน เป็นเงิน 2,500 บาท

รวมเป็นเงิน 5,000 บาท (ห้าพันบาทถ้วน)

กิจกรรมที่ 2 พัฒนาศักยภาพแกนนำชุมชนสร้างเสริมความรอบรู้ในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการเลี้ยงดูเด็ก โดยการให้คำแนะนำคำปรึกษา ให้ความรู้และสาธิต ด้านการส่งเสริมภาวะโภชนาการ ทันตสุขภาพ พัฒนาการและสติปัญญาในเด็ก 0-5 ปี ให้แก่ผู้ปกครอง/อสม./ครูศพด. งบประมาณค่าใช้จ่ายดังนี้

- ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม จำนวน 170 คนๆละ 25 บาท x 2มื้อ x 1วัน เป็นเงิน 8,500 บาท
- ค่าอาหารอาหารกลางวัน จำนวน 170 คนๆละ 50 บาท x 1มื้อ x 1วัน เป็นเงิน 8,500 บาท

รวมเป็นเงิน 17,000 บาท (หนึ่งหมื่นเจ็ดพันบาทถ้วน)

กิจกรรมที่ 3 จัดกิจกรรมสอนสาธิตการปฏิบัติ (DSPM family – mediated Preschool Parenting Program : Triple P)โปรแกรมส่งเสริมพัฒนาการสร้างวินัยเชิงบวกโดยครอบครัวมีส่วนร่วม โดยมีกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 115 คน งบประมาณค่าใช้จ่ายดังนี้

- ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม จำนวน 115 คนๆละ 25 บาท x 2มื้อ x 1วัน เป็นเงิน 5,750 บาท
- ค่าอาหารอาหารกลางวัน จำนวน 115 คนๆละ 50 บาท x 1มื้อ x 1วัน เป็นเงิน 5,750 บาท

รวมเป็นเงิน 11,500 บาท (หนึ่งหมื่นหนึ่งพันห้าร้อยบาทถ้วน)

กิจกรรมที่ 4 ประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้และถอดบทเรียนสรุปผลการดำเนินงาน Smart kid 4.0 โดยมีเป้าหมาย จำนวน 50 คน งบประมาณ ดังนี้

- ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม จำนวน 50 คนๆละ 25 บาท x 2มื้อ x 1วัน เป็นเงิน 2,500 บาท
- ค่าอาหารอาหารกลางวัน จำนวน 50 คนๆละ 50 บาท x 1มื้อ x 1วัน เป็นเงิน 2,500 บาท

รวมเป็นเงิน 5,000 บาท (ห้าพันบาทถ้วน)
รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 38,500 บาท (สามหมื่นแปดพันห้าร้อยบาทถ้วน)
ขอเบิกเพียง 38,334 บาท (สามหมื่นแปดพันสามร้อยสามสิบสี่บาทถ้วน)

9. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

คณะกรรมการงานอนามัยแม่และเด็ก คปสอ.ฆ้องชัย จังหวัดกาฬสินธุ์

10. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

10.1 พ่อแม่ผู้ปกครองและเด็กอายุ 0-5 ปี ได้รับบริการส่งเสริมสุขภาพ เพื่อสร้างความรอบรู้ ในการดูแลสุขภาพอย่างถูกต้องและเหมาะสม

10.2 เด็กอายุ 0-5 ปี ได้รับบริการ เฝ้าระวัง ประเมิน คัดกรอง และการส่งต่อเพื่อการดูแลอย่างเหมาะสมหากเกิดความเสี่ยงทางสุขภาพและได้รับบริการตามชุดสิทธิประโยชน์อย่างครอบคลุมต่อเนื่อง

10.3 เกิดนวัตกรรมเชิงกระบวนการในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนและ ทุกภาคส่วนอย่างยั่งยืน

11. การประเมินผลโครงการ

สรุปผลการดำเนินงานและรายงานข้อมูลตัวชี้วัดผลลัพธ์โครงการ เมื่อสิ้นสุดการดำเนินงานตามแผนงานโครงการ

7. **ระยะเวลาดำเนินการ**

การดำเนินงาน/กิจกรรม	ระยะเวลาดำเนินการ											
	ไตรมาส 1			ไตรมาส 2			ไตรมาส 3			ไตรมาส 4		
	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.
กิจกรรมที่ 1 ประชุมชี้แจงแนวทางการดำเนินงานการเฝ้าระวังภาวะสุขภาพเด็กปฐมวัยในพื้นที่แผนปฏิบัติงานและการบริหารจัดการโครงการฯ						←	→					
กิจกรรมที่ 2 พัฒนาศักยภาพแกนนำชุมชนสร้างเสริมความรอบรู้ในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการเลี้ยงดูเด็ก โดยการให้คำแนะนำคำปรึกษา ให้ความรู้และสาธิต ด้านการส่งเสริมภาวะโภชนาการ ทันตสุขภาพ พัฒนาการ และสติปัญญาในเด็ก 0-5 ปี ให้แก่ผู้ปกครอง/อสม./ครูศพด.							←		→			
กิจกรรมที่ 3 จัดกิจกรรมสอนสาธิตการปฏิบัติ (DSPM family – mediated Preschool Parenting Program : Triple P) โปรแกรมส่งเสริมพัฒนาการสร้างวินัยเชิงบวกโดยครอบครัวมีส่วนร่วม							←		→			
กิจกรรมที่ 4 ประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้และถอดบทเรียนสรุปผลการดำเนินงาน Smart kid 4.0									←	→		

สำเนาถูกต้อง

(นส. [illegible])

12. ผู้เสนอโครงการ

ลงชื่อ..
(นางสาวสุดาพร ไชยชาติ)
ตำแหน่ง พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ

ลงชื่อ..
(นางสาวชัญญาภัค จันทดวง)
ตำแหน่ง นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ

13. ผู้เห็นชอบโครงการ

ลงชื่อ..
(นางเนาวรัตน์ จุฑาสงฆ์)
ตำแหน่ง สาธารณสุขอำเภอฆ้องชัย

14. ผู้อนุมัติโครงการ

ลงชื่อ..
(นายสุรเชษฐ์ ภูลวรรณ)
ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงพยาบาลฆ้องชัย

หมายเหตุ : โครงการส่งเสริมสุขภาพเด็กกาฬสินธุ์ ดี เก่ง มีสุข คปสอ.ฆ้องชัย ปีงบประมาณ 2565 ใช้งบบริการสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรคที่เป็นปัญหาพื้นที่ระดับเขต/จังหวัด ปี 2565 จากสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติเขต 7 ขอนแก่น ทั้งสิ้น จำนวน 38,334 บาท (สามหมื่นแปดพันสามร้อยสามสิบสี่บาทถ้วน)

สำเนาถูกต้อง

(นส. สุดาพร ไชยชาติ)